

	Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek			Osztályozás
					Tárgy 614.443
		Szerző			[REDACTED]
		Cím <i>Lövőház-u. 20.</i>			
	Forrás: <i>Pesti hírlap.</i>			Idő <i>1911 u</i>	
	<i>Bp.</i>	<i>1911 VIII/2</i>			Személy
	(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)		Helyszám

Lövőház-utca 20.

— Adalék a budapesti kórház mizériához. —

Aki a budapesti kórházi viszonyokat teljes őszinteségükben akarja látni, az egy nyári estén sétáljon ki a második kerület Rózsadomb alatti villanegyedébe, hol a Lövőház-utca 20. számú villában található a Budapest jobbparti kórházak elmebeteg osztálya, magyarosan: a városi bolondok háza.

A főváros annak idején, évek hosszú sora előtt elhatározta, hogy épített egy megfigyelő intézetet és a Rókusból kitelepíti az addig ott elhelyezett megfigyelő osztályt. Addig is, míg felépítenék, — mondta a főváros — a modern kórházépületet, kibéreltek a Lövőház-utca 20. sz. alatt egy villát és ide helyezték a megfigyelőt, mint a Szent János-kórház egyik fiókját. A környék háztulajdonosai kapálózta a kellemetlen szomszédság ellen, de a város fehérről-fehérre kijelentette, hogy ez csak átmeneti, ideiglenes állapot.

Közben épültek Budapesten százával a házak és paloták, elkészült a Simplon alagút is, a repülőgépet is felfedezték, szóval sok nehezebb problémát oldottak meg, mint amilyen egy-két emeletes kórházépület létesítése — de a főváros megfigyelő-intézete csak nem akart elkészülni. Ellenben a főváros a magánvillában elhelyezett megfigyelő intézetet átszervezte tényleges elmebeteg osztállyá, bolondok házává, a belügyminiszter jóvá is hagyta s a főpolgármester 1909-ben 1141. sz. rendeletével az intézet élére, mint napidijas főorvost, egy előkelő elmegyógyászt állított.

A törvény előírja, hogy az örültek házában minő távolságban kell lennie a lakóházaktól, a kis-termeknek, zárkáknak ablakai hogyan lehetnek elhelyezve: ellenben midőn e villát építették, a tulajdonos lakók és nem örültek számára építette a házat, tehát minden ablaka az utcára nyílik és be van építve két szomszédos villa közé.

... Este nyolc óra van. A nyári meleg miatt nyitva kell tartani az ablakokat: a villák ablakait és a bolondok háza ablakait. Egyszerre velőt hasogató sikoltás hangzik fel, követve artikulátlan rikácsolástól. Az egyik hang „Gyilkost“ kiált, a másik azt, hogy gyilkolni akar. Visitó kacagás, hörgő zokogás hangzik ki a bolondok házából. Az ápolók rendet akarnak csinálni:

— Ne ordíjj, mert képen nyomlak, — hallatszék egy erőteljes bariton.

Az utcán 30—40 ember gyűl ilyenkor össze és hallgatja a rettenetes zürzavart; cselédek, gyermekek, szájtatók — közöttük a rendőr, kinek kötelessége a rendet fenntartani a hallgatóság sorában. Ujabb látványosság. Jön a mentőkocsi.

— Most hozzák a bolondokat — viháncol a cselédnép.

Majd nyílik a kapu s két szolga letakart tragacson visz valakit: beteg-e vagy hulla, — találgatja a törzs publikum.

Tíz perenyire van a Margit-hidtól ez a hely, mindenki meggyőződhetik róla.

Mi van odabenn? Mi csak annyit tudunk, amennyiről a kórházi bizottság beszámolt a tanács-

nak: a betegek nagy részének nincs ágya sem. Zsup-szalmán fekszenek a nyomorultak, kik pedig elég súlyos betegek lehetnek, mert a statisztika szerint 1904-ben az ott ápoltak 37 százaléka halt meg.

Hogy pedig tényleg nem valami elsőrangú

módon gondoskodik a főváros a szomorúság e tanjájaról, arra nézve csupán azt iktatjuk ide, hogy az egész orvosi személyzetre évi négyezer kilencszáz koronát költ. Nem sajtóhiba: 4900 koronát ad évenként három komoly, tanult, dolgozó orvosnak napidíj. Nem fejenként, hanem a háromnak összesen! S közöttük az egyik: professzor. Nem kellemes téma ez sem nekünk, sem az olvasónak, de végre is a közönségnek tisztán kell már látnia azt, hogy a mi kórházi viszonyaink egyrésze felháborító és megdöbbentő. Lesz rá módunk, hogy ezt fölöttébb kellemetlen intimitásokkal is illusztráljuk. Addig is azonban akcióba kell lépnie minden jóézésű embernek, hogy a kórházi reformok mielőbb valóra váljanak.